

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02.07.2007 р. № 779 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>

3. Квартальний звіт до 31 березня 2012 року GAGFAH [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.gagfah.com/fileadmin/redakteur/pdf/berichte/2012/Deutsch_Q1_D_Bericht_2012_safe.pdf

4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 40 «Інвестиційна нерухомість» року GAGFAH [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_026/page

Metadata, citation and

of Vadym Hetman Kyiv National Economic University

здобувач кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТЕРМІНІВ «ВИТРАТИ» І «ЗАТРАТИ»

Сьогодні часто в економічній літературі можна зустріти довільне вживання таких термінів як «витрати» та «затрати». Одні автори використовують їх як синоніми, інші намагаються розмежувати дані терміни та пояснити чим відрізняється один від іншого.

Незважаючи на те, що вже неодноразово виходили публікації на дану тему, досі не тільки не сформовано єдиного підходу до розуміння зазначених понять, але навпаки, внесено ще більше плутанини.

Для чіткого управління витратами, перш за все, необхідно з'ясувати їх економічну сутність і розмежувати (об'єднати) від (з) суміжними термінами, які зустрічаються в економічній літературі та створюють суттєві незручності під час обґрунтування процесу здійснення відповідних операцій.

Визначення сутності та дослідження спільних та відмінних рис термінів «витрати» і «затрати», визнання витрат в останні роки стали предметом уваги багатьох вітчизняних учених, зокрема: Бутинця Ф. Ф., Ватаманюка З. Г., Задорожного З. В., Карпової Т. П., Мельник Л. Г., Нападовської Л. В., Огійчука М. Ф., Олійник О. В., Павликівської О. І., Панчишина С. М., Погорелова Ю. С., Пушкаря М. С., Рудніченко Є. М., Скляренко В. К., Соколова Я. В., Сопко В. В., Хопчан М. І. Цвєткової Н. М. та ін.

Проте, сьогодні відсутнє єдине трактування терміну «витрати», який зустрічається у багатьох словниках та енциклопедич-

них виданнях, наукових статтях, тезах доповідей, монографіях, підручниках, навчальних посібниках тощо.

Економічний підхід до визначення витрат походить з їх економічної природи (як витрати на просте відтворення ресурсів, що використовуються), а не з характеру та джерела відшкодування [1, с. 218].

Незважаючи на те, що проблемам дослідження витрат приділяється значна увага, у більшості випадків здійснюються наукові розробки, присвячені термінології і методиці лише обліку витрат, в той же час дослідження відмінностей між поняттями «витрати» і «затрати» залишаються недостатньо висвітленими і потребують додаткового вивчення [2, с. 278].

У тих науковців, які вважають, що даним поняттям притаманний різний економічний зміст, розуміння затрат зводиться переважно або до вихідних грошових потоків, або до використання ресурсів у процесі створення нової вартості. Витрат — до зменшення активів і збільшення зобов'язань за період.

Чимало науковців не дають власного визначення терміну «витрати», а користуються тим, яке подане у національному положення (стандарті) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4].

Натомість термін «затрати» взагалі не визначений у нормативних документах — він лише згадується, чергуючись із терміном «витрати» при характеристиці рахунку 85 «Інші затрати» [4].

Принагідно зазначимо, що в російській мові використовуються терміни «расходы», «издержки», «затраты», які, на нашу думку, є синонімічними.

Оскільки, під час розробки національних П(С)БО та російських ПБУ багато що було взято з МСФЗ, зокрема і визначення терміна «витрати» вважаємо, що англійський термін «expenses», що фігурує в МСФЗ, відповідає українському «витрати» та російському «расходы», що вживаються в П(С)БО та ПБУ відповідно.

У найсучасніших словниках української мови слово «витрати» вживається на позначення грошей, коштів, витрачених на що-небудь. Зустрічається і слово «затрати» – використання, витрачення часу, сил тощо на що-небудь з певною метою. У фінансовій сфері перевага віддається терміну «витрати» на позначення зменшення економічної вигоди у звітному періоді у формі вибуття або використання активів чи виникнення заборгованості, що призводить до зменшення власного капіталу.

Отже, на сучасному етапі розвитку української мови у питаннях використання коштів доцільним є вживання терміна «витрати».

Література

1. Ромашко О. М. Роль і значення обліку витрат в системі управління підприємством // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку обліку, контролю і аналізу в умовах глобальних економічних змін», 7-8 жовт. 2010 р. — Полтава: ТОВ «АСМІ». — 2010. — 500 с.
2. Павелко О. В. Особливості використання термінів «затрати» і «витрати» в обліку будівельно-монтажних організацій // Фінанси, облік і аудит //Збірник наукових праць. —2009. — Вип. 14. — 344 с.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73 [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291, затверджена Міністерством фінансів України від 30 листопада 1999 року [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page>.

УДК 657

Мельничук О. А.,
старший викладач кафедри
обліку підприємницької діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На сучасному етапі ринкових відносин в Україні дедалі виразнішими стають притаманні ринку характерні риси — конкурентоспроможність виробництва, оперативність, своєчасність і ризик прийнятих рішень. Розвиток економіки характеризується високою динамічністю бізнесу, активізацією глобалізаційних процесів, кількістю і якістю зростаючої інформації. Застосування інновацій, володіння відомою торговою маркою, хороша ділова репутація є надзвичайно важливими чинниками успішного господарювання, проте не гарантують стабільного положення підприємства на ринку в продовж тривалого часу. Тому підприємствам необхідно використовувати свої конкурентні переваги на основі використання як зовнішньої, так і внутрішньої інформації. Успішно адаптуватися до умов ринку можливо завдяки використанню